

Miina Härma Gümnaasiumi hindamisjuhend

Hindamise eesmärk

1. Teadmiste, oskuste ja arusaamise hindamise eesmärk on:
 - toetada õpilase arengut – anda tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, aidata kaasa õpilase enesehinnangu kujunemisele ja suunata õpilast edasise haridustee valikul;
 - suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise otsuse tegemiseks.
2. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:
 - toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.

Hindamise üldised põhimõtted

3. Õpilane saab suulist või kirjalikku jooksvat (kujundavat) tagasisidet oma teadmiste, oskuste ja arusaamise kohta. Jooksva hindamise toimumist ei pea ette teatama.
4. Kokkuvõtva tööga (proovieksam, arvestustöö, kriteeriumitöö, kontrolltöö, projekt, esitlus, essee, praktiline töö jms) võrreldakse õpilase ainealaseid teadmisi, oskusi ja arusaamist õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.
5. Kokkuvõtivate tööde arvu, teemad ja hindamise vormi teatab õpetaja poolaasta või kursuse algul.
6. Kokkuvõtivate tööde toimumisaja teatab aineõpetaja vähemalt viis päeva ette ja kannab selle Stuudiumisse.
7. Stuudiumi kontrolltööde graafikusse kantakse kokkuvõtavad tööd, mis kontrollivad pikema aja jooksul omandatud teadmisi ja oskusi ning mis eeldavad õppimist, materjali ülekordamist või muud põhjalikku ettevalmistust kokkuvõtvale tööle eelneval õhtul. Nädalas on üldjuhul lubatud mitte rohkem kui kolm ja ühel koolipäeval mitte rohkem kui üks selline kokkuvõttev töö.
8. Stuudiumi kontrolltööde graafikusse ei saa kokkuvõtvaid töid märkida vaheajajärgsele esmaspäevale.
9. Õpetajad märgivad sooritatud tööde tulemused ja tagasiside Stuudiumisse 10 tööpäeva jooksul.
10. Õpilasel on õigus hinnatud kirjalikke töid näha. Õpetaja ei pea hinnatud kirjalikku tööd õpilasele tagastama, kuid sellisel juhul saab õpilane tagasisidet töö kohta Stuudiumi kaudu.
11. Õpilane ja lapsevanem saavad õpilase hinnete kohta teavet Stuudiumist, aineõpetajalt või klassijuhatajalt.
12. Märge „T“ tähistab Stuudiumis tegemata/esitamata tööd, mis tuleb sooritada õpetajaga kokku lepitud ajal kuni kümne õppepäeva jooksul alates märke „T“ Stuudiumisse kandmisest. Märk „T“ eemaldatakse pärast töö sooritamist.
13. Märge „K“ tähistab Stuudiumis tegemata/esitamata kodust ülesannet.
14. Märge „!“ tähistab Stuudiumis muud märkust või tähelepanekut, mis nõuab õpilase tähelepanu.
15. 1.klassi õpilastele väljastatakse klassitunnistus paberkandjal kaks korda õppeaastas, 2.–12.klassis väljastatakse paberkandjal tunnistus õppeaasta lõpus.
16. Ingliskeelse õppekeele klasside hindamisel lähtutakse 1.–9. klassis käesoleva hindamisjuhendi põhimõtetest.¹ Ingliskeelse õppekeele 10.–12. klassis kehtib eraldiseisev hindamisjuhend.²

¹ Vt lisa Assessment Policy in the Primary Years Programme and Middle Years Programme

² Vt lisa Assessment Policy in the Pre-IB class and Diploma Programme

Hinnete koondamine poolaasta-, aasta-, kursuse- ja kooliastmehinneteks

17. 1.–4. klassis kasutatakse kokkuvõtva hindena kaks korda õppeaastas toimuvat kirjeldavate sõnaliste hinnangute andmist.
18. 5.–9. klassis koondatakse kriteeriumitööde punktid poolaasta- ja aastahinneteks.
19. Kui õppeaine poolaastahinnet ei saa mingil põhjusel välja panna, lisatakse Stuudiumisse vastav kommentaar.
20. Aastahinne pannakse välja võttes arvesse õpilase ainealast arengut kogu õppeaasta vältel.
21. 9. klassi õpilastele pannakse aastahinded välja 1. juuniks, v.a õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
22. Õpilasele, kelle poolaastahinne on nõrk või puudulik või hindamata, kehtestatakse vajadusel klassijuhataja, aineõpetajate ja tugistruktuuride koostöös individuaalne järeltööde ja õpiabi ajakava.
23. Kui õpilasele ei ole võimalik mingil põhjusel välja panna aastahinnet, otsustab tekkinud olukorra üle õppenõukogu.
24. Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindega. Kursusehinne on hinne, mille õpilane saab ühe õppeaine 35- tunnise kursuse läbimise järel. Kooliastmehinne pannakse lõputunnistusele õppeaine 10.–12. klassi kursusehinnete alusel.

Käitumise ja hoolsuse hindamine põhikoolis

25. 1.–4. klassis tagasisidestatakse käitumist ja hoolsust sotsiaalsete oskuste kaudu.
26. 5.–9.klassis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust igal poolaastal ja kokkuvõtvalt aasta lõpus.
27. Koolipere annab õpilasele igapäevaste tegevuste ja sündmuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja tuginedes aineõpetajate ettepanekutele, arvestades koolikohustuse täitmist ja kooli kodukorra järgimist.
28. Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse Stuudiumisse ja klassitunnistusele.

Käitumine

29. Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra ja koolikohustuse täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.
30. Käitumist hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“.
31. Käitumishindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes ei hiline ainetundidesse ja kes täidab eeskujulikult ning järjepidevalt koolikohustust ja kooli kodukorra nõudeid.
32. Käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täidab koolikohustust ning kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel esineb selles üksikuid puudujääke.
33. Käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab üldiselt kooli kodukorra nõudeid ja koolikohustust, kuid kellel on esinenud eksimusi (käitumist puudutav märkus Stuudiumis või õpilaspäevikus, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist).
34. Käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, koolikohustust, ei järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ega allu õpetajate suunistele. Õpilase käitumine hinnatakse „mitterahuldavaks“ ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

Hoolsus

35. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse, tema kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
36. Hoolsushindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni, kannab alati kaasas vajalikke õppevahendeid ja tagab nende korrasoleku.
37. Hoolsushindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt. Vajalikud õppevahendid puuduvad üksikutel kordadel ja/või nende korrashoius esineb üksikuid puudujääke.
38. Hoolsushinde „rahuldav“ saab õpilane, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki õppeaineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt. Vajalikud õppevahendid puuduvad tihti ja/või nende korrashoius esineb tõsisemaid puudujääke, aeg-ajalt jätab täitmata oma kodused ülesanded.
39. Hoolsushindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate suuniseid, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded

Hinde või hinnangu vaidlustamine

40. Hinet või hinnangut võib vaidlustada kas õpilane, kellele hinne on pandud, või tema seaduslik esindaja.
41. Hinde või hinnangu vaidlustamisel tuleb pöörduda kõigepealt aineõpetaja poole, seejärel vajadusel kooli direktori poole, esitades kirjaliku taotluse koos põhjendusega kümne õppepäeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist.
42. Hoolsuse ja käitumise hinde vaidlustamisel tuleb pöörduda kõigepealt klassijuhataja poole, seejärel vajadusel kooli direktori poole, esitades kirjaliku taotluse koos põhjendusega kümne õppepäeva päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist.
43. Kooli direktor teeb vaidlustatud hinde osas otsuse konsulteerides aineõpetajaga ja/või klassijuhatajaga ning teavitab sellest vaidlustajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

Akadeemiline ausus

44. Akadeemilise aususe põhimõtete väljatöötamisel on kool juhindunud Eesti Teadusagentuuri ja Tartu Ülikooli eetikakeskuse koostatud heast teadustavast ja *International Baccalaureate Organizationi* dokumendist „Akadeemiline ausus IB hariduse kontekstis“. (Lisa 1)

Hindamine 1.–4. klassis

45. 1.–4. klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse suulisi ja kirjalikke hinnanguid, mis kirjeldavad õpilaste teadmisi, sotsiaalseid oskusi ja tööharjumusi erinevates õppeainetes.

Hindamine 5.–9. klassis

46. Õpilane saab jooksvat tagasisidet oma teadmiste ja oskuste kohta. Jooksev tagasiside väljendub protsentides, punktides või sõnaliselt tagasisides. Numbrilist hindamist ei kasutata. Jooksev hindamine annab tagasisidet selle kohta, kuidas õpilane liigub kokkuvõtivate tööde sooritamise suunas.
47. Iga õppeteema vältel sooritab õpilane kokkuvõtva töö, mis hindab õpilase taset ühes või mitmes ainegrupi³ hindamiskriteeriumis.
48. Igas ainegrupis on neli kriteeriumi (A, B, C, D) ning iga kriteeriumi hinnatakse punktiskaalal 0–8.
49. Iga kriteeriumi hinnatakse igas õppeaines vähemalt kaks korda õppeaastas. Hindamiskriteeriumid A, B, C, D on poolaastahinnade välja panemisel võrdse kaaluga. Kui õppeainet on 1 ainetund nädalas, siis hinnatakse iga kriteeriumit vähemalt 1 kord aastas.
50. Ainegruppide hindamiskriteeriumid ja tasemekirjeldused on õpilastele ja lapsevanematele kättesaadavad Stuudiumis.
51. Kokkuvõtva töö hindamismudelit selgitab õpetaja õpilastele õppeprotsessi ajal, enne kokkuvõtva töö sooritamist, et õpilastel tekiks mõistmine sellest, milliseid teadmisi ja oskuseid kokkuvõtvas töös millisel tasemel kasutada tuleb.
52. Kokkuvõtvat tööd sooritab õpilane üldjuhul ühe korra. Sooritus kirjeldab ja hindab õpilase teadmiste, oskuste ja mõistmise taset. Kui õpilane on kokkuvõtva töö ajal puudunud, sooritab ta töö õpetajaga kokkuleppel esimesel võimalusel. Juhul kui õpilasel töö esmakordne sooritamine ebaõnnestub (tase 0,1,2), on õpilasel õigus töö uuesti sooritada. Uue hinde märgib õpetaja Stuudiumisse esmase hinde kõrvale, eraldades vana ja uue hinde kaldkriipsuga.
53. Kriteeriumitööde punktid märgib õpetaja Stuudiumis päeviku hinnete lahtrisse (skaalal 0–8) ning lisab kommentaaride lahtrisse märke, millist kriteeriumi hinnati.
54. Kui õpilane jätab kokkuvõtva töö kümne õppepäeva jooksul sooritamata või esitamata, asendatakse märged „T“ kriteeriumitasemega „0“.
55. Kriteeriumipunktide alusel moodustub õpilase poolaastahinne skaalal 1–7. Esimene poolaastahinne pannakse jaanuaris ja teine poolaastahinne juunis.
56. Tasulises ringitunnis 3. võõrkeele õppimiseks hinnatakse õpitulemusi hindega „Arvestatud“ või „Mittearvestatud“.
57. Poolaastahinnade kirjeldused on õpilastele ja lapsevanematele kättesaadavad Stuudiumis.
58. Aastahinne pannakse välja võttes arvesse õpilase ainealast arengut kogu õppeaasta vältel. Aastahinde saab välja panna juhul, kui õpilase tulemus igas kriteeriumis on aasta kokkuvõtteks vähemalt 1 punkt.

³ Ainegrupid:

G1 Keel ja kirjandus (eesti keel ja kirjandus)

G2 Võõrkeeled (inglise keel, vene keel, saksa keel, prantsuse keel)

G3 Ühiskonnaained (ajalugu, ühiskonnaõpetus)

G4 Loodusained (loodusõpetus, bioloogia, geograafia, keemia, füüsika)

G5 Matemaatika

G6 Kunstiained (kunst, muusika) ja disain (töö- ja tehnoloogiaõpetus, käsitöö ja kodundus)

G7 Kehaline kasvatus ja tervis (kehaline kasvatus, inimeseõpetus)

59. Vajadusel (õpilase liikumisel teise kooli või põhikooli lõpetamisel) konverteeritakse kokkuvõtvad hinnangud 1–7 riiklikusse viie palli süsteemi:

Skaala 1–7	Hinne viie palli süsteemis
7 (ületab ootusi)	5
6 (suurepärase)	5
5 (väga hea)	5
4 (hea)	4
3 (rahuldav)	3
2 (puudulik)	2
1 (nõrk)	1

Hindamine gümnaasiumis

60. 10.–12. klassis hinnatakse teadmisi ja oskusi viiepallisüsteemis:

- Hindega „5“ („väga hea“) hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemus), kui see on täiel määral õppekavas esitatud nõuetele vastav. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega „5“, kui õpilane on saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
 - Hindega „4“ („hea“) hinnatakse õpitulemuse saavutatust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega „4“, kui õpilane on saanud 75–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
 - Hindega „3“ („rahuldav“) hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega „3“, kui õpilane on saanud 50–74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
 - Hindega „2“ („puudulik“) hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega „2“, kui õpilane on saanud 20–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
 - Hindega „1“ („nõrk“) hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekavas esitatud nõuetele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega „1“, kui õpilane on saanud 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust. Hinne „1“ pannakse ka juhul, kui õpilane ei anna ära tööd, puudub põhjuseta kirjaliku töö ajal, keeldub vastamast või käitub akadeemiliselt ebaausalt.
61. Mooduli- ja valikainetes hinnatakse õpitulemusi hindega „Arvestatud“ või „Mittearvestatud“.
62. Kui õpilane jätab märkega „T“ tähistatud ülesande kümne õppepäeva jooksul täitmata, asendatakse märged „T“ hindega „1“.
63. Iga 35-tunnise ainekursuse läbimise järel pannakse õpilasele välja kursusehinne. Õpetaja võib kursusehinne välja panna kogu kursust hindava arvestustöö või mitme kursuse jooksul toimunud kokkuvõtva töö või jooksvate hinnete põhjal.

64. Kursusehinded pannakse välja hiljemalt kümme tööpäeva pärast kursuse lõppu. 12. klassi kooliastmehinded pannakse välja enne eksamiperioodi algust 10.–12. klassi kursusehinnete alusel.
65. Kursusehinde alusena võib arvestada ka kooli õppekava välist õppimist või tegevust, kui selle tulemused on tõendatud.⁴
66. Kooliastmehinne pannakse õppeaines välja juhul, kui üle poole selle aine kursustest on hinnatud vähemalt rahuldavalt. Riigieksamiainetes (eesti keel, kirjandus, matemaatika, inglise keel) pannakse kooliastmehinne välja juhul, kui nendes ainetes ei ole üle ühe kursuse hinnatud mitterahuldavalt.
67. Arvestused toimuvad iga perioodi viimasel nädalal vastavalt graafikule, mille õppejuht esitab hiljemalt üks nädal enne arvestustenaädala algust.
68. Kui gümnaasiumi õpilane on kursuse jooksul puudunud kolmandiku (10 või enam) õppetundidest, on aineõpetajal õigus õpilasele määrata kogu kursust hõlmav töö.⁵
69. Õpilasel on õigus sooritada järelarvestus, kui kursuse õpitulemusi on hinnatud hinnetega “2” – “puudulik” või “1” – “nõrk” või kui ta ei ilmunud arvestustööle. Õpilane saab järelarvestust sooritada 10 õppepäeva jooksul pärast kursusehinde sissekandmist Stuudiumisse.
70. Kui õpilane ei saa järelarvestusel või järeltööl osaleda, tuleb tal õpetajat oma puudumise põhjusest eelnevalt teavitada, vastasel korral hinnatakse õpilase tulemust hindegaga „1” ja ta kaotab ühe järelarvestuse võimaluse.
71. Järelarvestuse mittesooritanud õpilasel on õigus sooritada arvestus veel üks kord. Teistkordne järelevastamine peab jääma jooksva õppeaasta sisse ning aineõpetaja määrab selleks sobiva aja.
72. Võlgnevuste korral kehtestatakse õpilasele vajadusel klassijuhataja, aineõpetajate ja tugistruktuuride koostöös individuaalne järeltööde ja õpiabi ajakava.

Järelevastamine ja konsultatsioonid

73. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Konsultatsioonide ajad avaldatakse kooli koduleheküljel ja stendil.
74. Õpilase lühemaajalise (üks õppenädal või vähem) puudumise korral toimub järelevastamine kokkuleppel aineõpetajaga esimesel võimalusel.
75. Õpilase pikemaajalise (enam kui üks õppenädal) puudumise korral toimub hindeliste tööde järelevastamine aineõpetajaga kokku lepitud ajal kümne õppepäeva jooksul pärast õpilase kooli naasmist. Vajadusel kehtestatakse õpilasele klassijuhataja, aineõpetajate ja tugistruktuuride koostöös individuaalne järeltööde ja õpiabi ajakava.
76. Õpilasele määratakse järelevastamiste, järelarvestuste ja konsultatsioonide aeg väljaspool tema õppetundide aega.
77. Medali saamiseks on õpilasel õigus pärast 12. klassi neljandat perioodi uuesti vastata kuni kaks kursust. Selleks peab õpilane tegema vastava taotluse kooli direktorile.

⁴ Vt lisa Varasemate ja kooliväliste õpingute arvestamine

⁵ Ei kehti distantsõppel ja individuaalsel õppekaval olevate õpilaste kohta

Täiendav õppetöö põhikoolis

78. Täiendava õppetöö eesmärk on võimaldada õpilasel kompenseerida puudujäägid oma teadmistes ja oskustes õppeainetes, et tal oleks võimalik edukalt jätkata teadmiste ja oskuste omandamist nendes õppeainetes järgmises klassis.
79. 1.–4. klassi õpilane jäetakse täiendavale õppetööle aineõpetaja ettepanekul, kui õpitulemuste saavutamisel esineb olulisi puudujääke.
80. 5.–9. klassi õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, kui tema teadmisi, oskusi ja mõistmist kirjeldav aastahinne konkreetses õppeaines jääb alla kolme palli või mõni kriteerium on aasta kokkuvõttes hinnatud tasemega „0“.
81. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu õppeperioodi lõpus.
82. Täiendava õppetöö raames täidab põhikooli õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid.
83. Täiendava õppetöö pikkuseks on kuni kaks nädalat ja selle toimumise aja korraldab aineõpetaja juunis ja/või augustis.
84. Täiendava õppetöö mittesooritamise korral viiakse õpilane üle järgmisse klassi rakendades tema õppeedukuse ja/või käitumise parandamiseks koheselt kooli tugisüsteeme ja vajadusel individuaalset õppekava.

Täiendav õppetöö gümnaasiumis

85. Õpilane, kellel on 5. perioodi lõpuks mõni kursus hinnatud mitterahuldavalt (hinded „1” ja „2” või „mittearvestatud”), jäetakse õppenõukogu otsusega täiendavale õppetööle.
86. Täiendava õppetöö pikkuseks on kuni kaks nädalat ja selle toimumise aja korraldab aineõpetaja juunis ja/või augustis.

Üleviimine järgmisesse klassi

87. Õpilase järgmisesse klassi üleviimise kinnitab õppenõukogu.
88. Kuni 8. klassini viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmisesse klassi õppeperioodi lõpus.
89. 10.–11. klassis viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmisesse klassi pärast 5. perioodi lõppu.
90. 1.–4. klassi õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, viiakse järgmisse klassi pärast täiendava õppetöö lõppu.
91. 5.–9. klassi õpilane, kellel on pärast täiendava õppetöö lõppu ikkagi kolm või enam mitterahuldavat aastahinnet (hinded „1” või „2”) või kolmes või enamas õppeaines on aastahinne välja panemata, jäetakse lapsevanema nõusolekul õppenõukogu otsusega klassikursust kordama.
92. Täiendavale õppetööle jäetud õpilased viiakse järgmisesse klassi üle hiljemalt 30. augustiks. Eeltoodud tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.
93. Täisealine gümnaasiumiõpilane kustutatakse pärast täiendava õppetöö lõppu õppenõukogu otsusega õpilaste nimekirjast, kui õpilasel on gümnaasiumis õppides ühe õppeaasta jooksul kolmes või enamas õppeaines üle poolte kursusehinnetest mitterahuldavad. Riigieksamiainetes (eesti keel, kirjandus, matemaatika, inglise keel) ei tohi 10.–12. klassi peale kokku olla üle ühe kursuse hinnatud mitterahuldavalt, st et 12. klassi ei viida edasi täisealist õpilast, kellel on riigieksamiainetes 10.–11. klassi peale kokku üle ühe kursuse hinnatud mitterahuldavalt.
94. Gümnaasiumiõpilase võib mõjuval põhjusel jätta õppenõukogu otsusega klassikursust kordama, kui õppenõukogu peab seda õpilase edasise õppimise seisukohalt otstarbekaks.

Põhikooli lõpetamise tingimused

95. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
96. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
- 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
 - 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

Gümnaasiumi lõpetamise tingimused

97. Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:
- 1) kes on läbinud vähemalt 96 kursust;
 - 2) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või arvestatud;
 - 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
 - 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.